

KansPlus - SIEN - LFB - EMB Nederland - dit Koningskind presenteren

GEEF ONS DIGID

Stop de digitale uitsluiting van wettelijk vertegenwoordigers

Maart 2022, de moeder van Tom belt met de overheid.

“DigiD Helpdesk, goedemiddag.”

“Hoi, ik wil graag een afspraak wijzigen bij het ziekenhuis voor mijn zoon maar heb een DigiD nodig om in te loggen.”

“Uw zoon moet inloggen met zijn DigiD om dit te doen.”

“Dat kan mijn zoon niet, ik ben zijn wettelijk vertegenwoordiger.”

“Dan moet uw zoon u machtigen om de afspraak voor hem te wijzigen. Hiervoor logt uw zoon in met zijn DigiD en machtigt u.”

“Ja, nee, maar dat kan mijn zoon dus niet, daarom ben ik door de rechter aangesteld als zijn wettelijk vertegenwoordiger. Om namens hem zijn zaken regelen.”

“Ik kan u helaas niet helpen.”

“Wat bedoelt u?”

“Het is niet toegestaan voor een wettelijk vertegenwoordiger om een persoonlijk DigiD op te vragen voor uw kind.”

“Maar hoe kan ik dan...”

“Daarom mevrouw, zijn alle instanties nog steeds verplicht u alles ook op papier toe te sturen, zodat u, nog steeds, alles op papier kunt regelen.”

Alles op papier regelen

Dingen op papier regelen en in persoon bij balies en loketten. Ja, dat kan natuurlijk best!

Om de afspraak in het ziekenhuis te wijzigen regel ik een machtiging bij de inschrijfbalie. Ik lees: voor deze aanvraag hebben we van u nodig: een kopie van een geldige beschikking van de rechtbank en de originele, geldige beschikking van de rechtbank ter controle. Dat is makkelijk.

Ik neem een ochtend vrij om vanuit de Betuwe naar Utrecht te rijden. Het is een prachtige dag, misschien kunnen Tom en ik vanmiddag naar het terras. Oh nee, ik zou de belastingaangifte gaan doen voor hem. Maar hoe ga ik dat doen? Het kan niet online want ik heb geen DigiD om voor Tom in te loggen. En een aangifteformulier krijg ik als Tom mij machtigt. Maar hij kán mij dus niet machtigen. Ik zal de belastingtelefoon bellen. Oja, en het UWV! Ik moet een aangepaste hoofdsteen aanvragen voor de stoel van Tom. Maar daar heb ik óók weer DigiD voor nodig! Hoe krijg ik dit allemaal voor elkaar?

Niet digibeet

Er zijn bijna 5 miljoen mantelzorgers in Nederland. Mensen die taken overnemen van hun naaste, omdat die dat zelf niet (meer) kan. Zorg uit handen nemen, boodschappen doen. Helpen met internet of met aankleden. Mee gaan naar afspraken in het ziekenhuis, eten koken. Soms tijdelijk, soms een leven lang.

Een deel van de mantelzorgers is door een rechter aangewezen als mentor, bewindvoerder of curator. Dit betekent dat zij uit naam van de persoon voor wie zij zorgen beslissingen maken en -in het geval van bewindvoerder en curator- ook geldzaken moeten regelen. Bijvoorbeeld ouders van volwassen kinderen met een ernstig verstandelijke en of lichamelijke beperking. Maar ook partners van mensen met dementie. Broers of zussen van mensen met een ernstige psychische aandoening.

Mantelzorgers met deze extra bevoegdheid zijn duursporters. Ze zijn sterk, slim, flexibel, stressbestendig, jong en oud en hebben een heel lange adem. Wat ze niet zijn is digibeet. Ze zijn als jij en ik. Met een baan, een huishouden, kinderen, sociale contacten, sport en hobby's. En met de intensieve zorg voor een familielid.

Omzien naar elkaar?

Het nieuwe kabinet is van start gegaan met de spreuk: Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst. "We willen ons richten op concrete verbeteringen in het leven van mensen," staat in het beleidsplan. "Nederlanders willen dat de overheid betrouwbaar is en levert. Dan hebben burgers de ruimte om samen met familie, vrienden, collega's en vrijwilligers bij een vereniging in de buurt betekenis aan hun leven te geven. Dat is een samenleving waarin de overheid mensen in staat stelt samen de schouders eronder te zetten."

Vooruit kijken naar de toekomst?

Ook heeft het kabinet grootse plannen voor een inclusieve, digitale toekomst: "Nederland wordt het digitale knooppunt van Europa en krijgt robuust, supersnel en veilig internet in alle delen van het land. Iedereen krijgt de kans om mee te komen door digitale kennis- en vaardigheden aan te bieden in het onderwijs en via om- en bijscholing. We pakken digibetisme gericht aan en we verbeteren de toegankelijkheid van digitale overheidsdiensten."

Het antwoord

Hier zijn we. Wij zijn de wettelijk vertegenwoordigers, gemachtigd door de rechter om voor ons familielid te zorgen. Wij regelen alles voor onszelf digitaal. In avonden en in het weekend, achter onze laptop. Voor onze naaste moeten we terug in de tijd. Naar loketten, naar kopieermachines, naar telefoongesprekken, naar formulieren, naar lange wachttijden.

Geef ons DigiD. Maak het ons gemakkelijker, direct en concreet.

Geef ons DigiD. Maak de digitale diensten van de overheid toegankelijk.

Geef ons DigiD. We hebben er recht op.

Dit vragen KansPlus, Sien, Dit Koningskind, EMB Nederland en de LFB, voor wettelijk vertegenwoordigers van mensen met een verstandelijke beperking.

Stop de digitale uitsluiting van wettelijk vertegenwoordigers

Handelingsonbekwaam

Mensen met een ernstige verstandelijke beperking zijn handelingsonbekwaam. Zij kunnen hun eigen belangen niet goed behartigen, al zijn zij meerderjarig. Ze overzien de consequenties van hun keuzes niet en nemen daardoor niet altijd de juiste beslissingen. Dat kan dus gelden voor mensen met een verstandelijke beperking, maar ook voor mensen met psychiatrische aandoeningen, mensen met een verslaving en mensen met dementie.

Contracten afsluiten, toestemming geven

Een energiecontract of een abonnement afsluiten, moet door iemand anders worden gedaan. Ook voor de zorginstelling is een ander nodig om toestemming te geven voor bepaalde medicatie of zorg. Zo iemand is een mentor, bewindvoerder of curator, kortgezegd een wettelijk vertegenwoordiger.

Wettelijk vertegenwoordiger

Een wettelijk vertegenwoordiger wordt door een rechter benoemd. Dit is bijna altijd iemand uit de directe sociale omgeving. Vaak een ouder of een broer of zus. De wettelijk vertegenwoordiger komt op voor de belangen van zijn familielid, maakt beslissingen en regelt de financiën. Hij moet zich hier ieder jaar voor de rechtbank verantwoorden.

De overheid erkent bevoegdheid niet

Een wettelijk vertegenwoordiger wil online met de overheid communiceren. Daar is een digitale identiteit (DigiD) voor nodig. De overheid geeft geen DigiD aan wettelijk vertegenwoordigers en sluit de digitale toegang voor overheidsdiensten hierdoor af. Wettelijk vertegenwoordigers moeten zich daarom iedere keer ter plekke legitimeren, met formulieren werken en hebben te maken met lange wachttijden.

Stop digitale uitsluiting

Wettelijk vertegenwoordigers worden buitengesloten van de digitale overheid. Dit is totaal onnodig en zeer belastend voor mensen die het al extra zwaar hebben met de zorg voor een ander.

Stop met de uitsluiting, maak een digitale identiteit voor wettelijk vertegenwoordigers.

